

STORTINGET

Representantforslag 255 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Bent-Joacim Bentzen, Trygve Slagsvold Vedum og Geir Inge Lien

Dokument 8:255 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent-Joacim Bentzen, Trygve Slagsvold Vedum og Geir Inge Lien om sterkere tiltak for å forebygge og avdekke bruk av narkotika

Til Stortinget

Bakgrunn

Utviklingen i narkotikabruk blant ungdom har over lang tid gitt grunn til bekymring. Ulike funn og statistikker viser økende narkotikabeslag nasjonalt. Kripos' tall for narkotikabeslag viser at det ble beslaglagt svært store mengder kokain, hasj og marihuana i Norge i 2025. I løpet av 2025 ble det beslaglagt 404 kilo kokain fordelt på 2 146 beslag, hvilket utgjør en økning på om lag 10 prosent sammenlignet med året før. Dette er den største mengden kokain som noen gang er beslaglagt i løpet av ett år i Norge. Politiet uttrykker bekymring over utviklingen. Kripos-sjef Kristin Kvigne uttalte tidligere i år at:

«Kokain er ikke lenger et marginalt rusmiddel, men et stoff som beslaglegges hyppig og i store mengder.»

Det er også beslaglagt vesentlig mer marihuana enn året før, noe som indikerer økende tilgjengelighet og press på det norske markedet.

Samtidig viser tall fra Folkehelseinstituttet (FHI) og Ungdata at bruk av cannabis og andre stoffer blant ungdom er stigende. FHI rapporterer om økende bruk av sentralstimulerende rusmidler blant unge voksne, særlig de siste årene. Bruken av kokain blant unge voksne

har økt med ca. 2 prosentpoeng i perioden 2022–2024 sammenlignet med årene 2013–2021. Ungdata 2025 viser at 10 prosent av norske tenåringer rapporterte å ha brukt cannabis minst én gang i løpet av det siste året, og 6 prosent hadde prøvd andre narkotiske stoffer. Andelen videregående elever som rapporterer å ha brukt andre narkotiske stoffer enn hasj, har tredoblet seg på ti år. Samlet sett viser de ulike statistikkene en urovekkende tendens med både økende innførsel, økt narkotikabruk i samfunnet generelt og økt eksponering blant ungdom. Dette er en utvikling som krever en tydelig politisk respons.

Forslagsstillerne mener det er helt nødvendig å sette inn forsterkede tiltak for å demme opp for tilgang og omsetning av narkotika, og ikke minst forebygge ytterligere rekruttering av unge fra å begynne med narkotika.

Forslagsstillerne mener det er behov for å definere klare øvre grenser for hvor store mengder narkotika som skal kunne anses å være til egen bruk, og regulere dette i forskrift med definerte mengdegrenser per narkotisk stoff. Dette vil være i tråd med Rushåndhevingsutvalgets tilråding i NOU 2024:12 Håndheving av mindre narkotikaovertrедelser. Til tross for oppslutning om utvalgets anbefaling i høringsrunden vedtok stortingsflertallet i 2025 at mengdegrenser isteden skal anses som veiledende. Siden mengdegrensene får rettslig betydning, bør slike terskelverdier fastsettes i forskrift. Forskriftsfesting vil bedre ivareta at lovgivers intensjon blir fulgt opp av påtalemyndigheten og domstolen i håndhevelsen av loven, og sikre en enhetlig behandling av saker. Fastsetting av mengdegrenser for ulike narkotiske stoffer vil være en avveining mellom flere hensyn. For lave mengdegrenser vil føre til at rusavhengige ofte vil møte en følbar straffereaksjon for innehav som reelt sett er til egen bruk. Samtidig er det helt nødvendig å

unngå at mengdegrensene settes så høyt at de innebærer spredningsfare og kamuflerer det som i realiteten er omsetning av narkotika. Forslagsstillerne vil derfor understreke at mengdegrensene må fastsettes slik at de understøtter formålet med rusreformen. Ved behandlingen av Prop. 112 L (2024–2025) foreslo Senterpartiet at mengdegrensene for ulike narkotiske stoffer skulle fastsettes i tråd med de mengdegrensene som var omtalt i proposisjonen, med unntak av mengdegrensen for heroin, kokain og amfetamin, som bør settes til 1 gram.

Forslagsstillerne viser til at Senterpartiet i flere år har advart mot en utvikling der bruk av narkotika normaliseres i samfunnet, og der politiet mangler de nødvendige virkemidlene for å håndheve forbudet. Forslagsstillerne mener konsekvensen av flertallets vedtak basert på Innst. 518 L (2024–2025) i realiteten er en inn snevring av politiets handlingsrom og mindre mulighet til å avdekke narkotikalovbrudd. Dette vil i praksis undergrave forbudet mot befatning med mindre mengder narkotika til egen bruk. Forslagsstillerne er bekymret for at dette vil lede til en ytterligere normalisering av narkotika, der bruk av illegale rusmidler i praksis er risikofritt for den enkelte. Omfanget av narkotikabeslag og unges bruk av narkotika underbygger denne bekymringen.

Det forebyggende arbeidet er viktig og må skje gjennom et bredt spekter av tiltak der flere instanser må samarbeide. Helt sentralt i dette arbeidet er politiets innsats. Derfor må politiet få flere verktøy og en reell

mulighet til å avdekke bruk av illegale rusmidler, også innenfor skoleporten. Alle barn har rett til et trygt skolemiljø uten å bli eksponert for narkotika.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at skolehelsetjenesten, psykologer og andre relevante instanser får direkte henvisningsrett til de kommunale rådgivende rusenhetene.
2. Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i straffeprosesslovens regler om ransaking, slik at politiet kan sikre digitale bevis ved å undersøke mistenktes mobiltelefon.
3. Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift fastsette øvre mengdegrenser for hva som kan anses å være til eget bruk for ulike narkotiske stoffer.
4. Stortinget ber regjeringen i utarbeidelse av forskrift til mengdegrenser fastsette en øvre grense for samtidig befatning med flere narkotiske stoffer, slik at ordinær terskelverdi gjelder for ett stoff og halv terskelverdi for det/de øvrige to stoffene.
5. Stortinget ber regjeringen sikre at politiet kan gjøre undersøkelser med narkotikahund på skoler som ledd i det forebyggende arbeidet.

26. mars 2026

Bent-Joacim Bentzen

Trygve Slagsvold Vedum

Geir Inge Lien

